

L'itinerari *Junts en camí* + Q2

Iniciativa de la CEE per a la preparació al matrimoni

Joaquim González-Llanos¹

Al gener de 2020 es presentava un nou itinerari per acompanyar els nuvis en el camí cap al matrimoni. L'itinerari porta per títol Junts en camí + Q2 i ha estat elaborat per un grup de 12 matrimonis, amb l'assessorament de la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida, de la Conferència Episcopal. Aquest article descriu el contingut i els aspectes més destacats d'aquest programa innovador, que incorpora les aportacions de l'exhortació Amoris lætitia i dels dos recents sínodes sobre la família.

El 9 de gener de 2020, l'aleshores bisbe de Bilbao, Mons. Mario Iceta, juntament amb dos matrimonis, presentava a la seu de la Conferència Episcopal Espanyola un nou itinerari per acompanyar els nuvis en el camí al matrimoni. L'itinerari porta per títol *Junts en camí* + Q2 i ha estat elaborat per un grup de 12 matrimonis, amb l'assessorament de la Subcomissió per a la Família i la Defensa de la Vida, de la Conferència Episcopal.

Durant la presentació deia Mons. Iceta: “Quan era rector, preguntava als nuvis: «Per què sou al curset prematrimonial?» Algú deia: «És que si no, no ens donen el paper i no ens podem casar». Jo deia: «Fals. Sou aquí perquè segons les estadístiques, al cap de 5 anys s'ha trencat el 40% dels matrimonis i al cap de 15 anys el 60%, i venim a preparar-nos per evitar-ho”. I hi afegia: “Una formació matrimonial no es pot fer en 20 hores. Per ser sacerdot fan falta 7 anys de seminari i per ser espòs, esposa, pare, mare, 20 hores?”, es preguntava.

La necessitat d'acompanyar els joves que volen casar-se ja era present en l'exhortació apostòlica *Familiaris consortio* de sant Joan Pau II i subratllada de nou en *Amoris lætitia*, del Papa Francesc, ja que totes dues tracten la importància de la triple preparació al matrimoni (remota, propera i immediata).²

Aquest itinerari se situa en la preparació propera. La immediata serien els tradicionals cursos prematrimonials, en què, diu l'experiència, ja és molt present la cerimònia de la boda, i, sigui com vulgui, hi ha una sobreactivitat per a tots els preparatius de la celebració que eclipsa una reflexió més pausada sobre l'amor matrimonial.

Pel que fa a la preparació remota, es pot considerar tota l'educació, que té com a objectiu ensenyar a estimar. En primer lloc, en la mateixa família, on, diu sant Joan Pau II, s'ensenya l'amor, és la primera escola d'amor. Però també al col·legi. Sobretot si proporciona una educació que tingui en compte la dimensió transcendent de l'home i també ensenyi a formar l'afectivitat, en les diferents etapes: infantesa, adolescència i joventut.

I hi ha una zona intermèdia entre la preparació remota i propera, que és la que realitzen els pares cristians (i no cristians) convençuts que en la seva missió de pares s'hi inclou parlar de tu a tu amb els fills per mostrar-los la bellesa del projecte de formar una família, i com a ells els ha ajudat personalment. Són els pares que, es podria dir així, són amics dels seus fills, i són la seva referència per a les decisions que prendran en un futur immediat.

Un dels autors del programa, Ignacio Oriol (juntament amb la seva dona, Pilar Maestre), va assenyalar en la presentació que el seu festeig havia durat 8 anys. Després, en la seva vida matrimonial, de ja més de 15 anys, s'havia trobat situacions diverses, en les quals hauria agraït tenir una orientació prèvia per abordar-les.

La durada de l'itinerari pot oscil·lar entre els dos i els tres anys. El

*La necessitat d'acompanyar
els joves que volen casar-se, present
en l'exhortació apostòlica
Familiaris Consortio, ha estat
subratllada a Amoris laetitia,
destacant la importància de la triple
preparació al matrimoni (remota,
propera i immediata).*

conformen dotze temes, amb dues o tres sessions cadascun, i es recomana que les trobades siguin cada quinze dies i d'hora i mitja, a tot estirar.

Es tracta de madurar i discernir, dedicant un temps de qualitat per veure si la seva vocació és al matrimoni i si la persona amb la qual surten pot ser el seu cònjuge.

La proposta és flexible. Consisteix a formar grups de nuvis (4 o 5 parelles) que es reuneixin a casa del matrimoni formador (que ja tinguin uns quants anys de vida familiar), o en algun altre lloc. I que segueixin els dotze temes proposats (vegeu taula 1) i penjats al web de la CEE. Un document (en PDF) de 276 pàgines amb enllaços diversos i recursos pedagògics.

L'objectiu, diu la introducció, "ha estat elaborar un itinerari de formació i acompanyament als nuvis que els presenti la *vocació a l'amor* com un camí de fe, en el qual comença a generar-se el seu *ésser esponsal* inserint el seu temps de festeig dins de l'*estructura sacramental* de la vida cristiana que els permeti descobrir la seva *veritable identitat*, per tal de donar suport, acompanyament i acollida als nuvis dins del marc de la pastoral familiar".

Mitjans complementaris

Es proporciona un material complementari, com pel·lícules, llibres, articles, curts, amb propostes d'escenes concretes per treballar temes d'una sessió a una altra. Per exemple, escenes de pel·lícules com *Prueba de fuego*, *¿Conoces a Joe Black?*, *Hasta el último hombre*, *Del revés (Inside out)*, *Pena de mort* o *La cabanya* serveixen per aprofundir en la naturalesa de l'amor, el valor de la persona, la gestió dels afectes, el perdó o la relació amb Déu. També formen part dels materials curtsmetratges com *Bastille* o *El circo de la mariposa*, cançons (*Nadie como tú*, de La Oreja de Van Gogh; *Besos a la lona*, de Melendi), referències literàries i vídeos virals com el de *Si estás enamorado, no te cases*.

Els materials i el text han estat elaborats per matrimonis, i es nota. Tenen un caràcter eminentment pràctic. No són discursos moralitzadors de sacerdots, sinó experiències viscudes. Sota el signe de la fe, perquè es tracta de formar matrimonis cristians.

El programa cerca la participació activa dels nuvis. En l'estructura de les sessions s'hi han previst dinàmiques de grup amb preguntes o casos que serveixin per animar la conversa; a aquest moment el segueix l'exposició del tema per part del matrimoni encarregat.

Es lliura un quadernet dels nuvis, un per a cada sessió, que resumeix les idees principals i inclou les oracions i les preguntes que els fan durant i al final de la sessió perquè, després, puguin continuar fent-se-les a si mateixos i en parella.

I hom es podria preguntar: quina és la missió del sacerdot en tot això? Doncs bé, l'itinerari compta amb la vida sacramental, especialment el sagrament de la penitència. També insisteix en la conveniència de fer un retir espiritual, per posar en ordre les idees sobre la vida i sobre la vocació matrimonial. A més, el zel del sacerdot, que dona cobertura a aquests grups

El programa cerca la participació activa dels nuvis. En l'estructura de les sessions s'hi han previst dinàmiques de grup amb preguntes o casos que serveixin per animar la conversa; a aquest moment el segueix l'exposició del tema per part d'un matrimoni experimentat.

matrimoni-nuvis, el portarà a oferir l'acompanyament espiritual adequat, que, sens dubte, ajudarà les parelles a madurar. És cert que l'Església creixerà amb aquests joves responsables i compromesos d'aquesta manera en l'itinerari “Junts en camí”.

La figura del matrimoni formador és clau, ja que no es tracta només de “proporcionar uns continguts”, sinó que aporti la seva experiència i que acompanyi els nuvis personalment, per ajudar-los a interpretar el seu món afectiu.

Ignacio Oriol, un dels autors del programa, diu que es tracta que els nuvis comentin aquests temes entre si: “crear inquietud entre els nuvis perquè parlin molt, perquè veiem que un dels problemes que hi ha és la poca o mala comunicació”. Per això, unes quantes sessions aporten idees concretes i útils sobre com millorar les converses.

Entre trobada i trobada els participants poden enviar dubtes als formadors o parlar amb ells de qualsevol assumpte que els preocupi.

Per consolidar el festeig i futur matrimoni es proposa fer plans d'amistat amb la resta de parelles del grup, aprofundir en la pràctica sacramental, s'anima a participar més en els esdeveniments familiars (per la importància que té conèixer les arrels de la teva parella), etc.

Realitzar aquest itinerari no serà una condició necessària per casar-se per l'Església, encara que Iceta va afirmar que l'interès per la formació hauria

de ser principalment “responsabilitat dels nuvis. La preparació al matrimoni no és un element administratiu, és una necessitat vital”.

La llàstima d'aquest itinerari “Junts en camí +Q2” és que sigui tan poc conegut. Poques diòcesis l'han presentat (entre les quals hi ha Granada i Guadix). És cert que la presentació oficial a la CEE va ser al gener de 2020 i al cap de poc temps va començar la pandèmia. Però la veritat és que fa la impressió que el màrqueting a l'Església ha de millorar, ja que un material tan bo com el que hem comentat en aquest article fa pena que sigui tan poc conegut. Ens sembla que aquest Any de les Famílies és una bona ocasió per donar-lo a conèixer. I tant de bo que siguin moltes parelles de nuvis les que segueixin aquest itinerari, que els portarà a formar unes bones famílies cristianes, i seran l'esperança de l'Església i l'esperança de la humanitat.

Apèndix. Temes formatius proposats

Introducció

Tema 1. Iniciant un camí

1. Presentació del curs
2. La vocació matrimonial

Tema 2. Conèixer-se un mateix, per poder estimar l'altre

- Sessió 1. Som afecte i també raó, amb fortaleces i debilitats
Sessió 2. Estima't i no deixis de curar-te les ferides!
Sessió 3. Desenvolupa empatia i estima més bé

Tema 3.

- Sessió Idèntics i diferents
Sessió 2. Diferències físiques, psicològiques i espirituals

Tema 4. Comunicació

- Sessió 1. La Paraula es va fer carn
Sessió 2. Per la teva paraula, calaré les xarxes
Sessió 3. Que siguin u!

Tema 5. Què és l'amor?

- Sessió 1. Explorant en l'amor
Sessió 2. Coneixent-nos des de l'amor
Sessió 3. En clau d'amor

Tema 6. Fidelitat

- Sessió 1. Què és la fidelitat?
Sessió 2. Anàlisi de la fidelitat
Sessió 3. Apassionadament fidels

Tema 7. La bellesa de la sexualitat

Sessió 1. Som persona amb cos i ànima, estimem amb tot l'ésser

Sessió 2. Detectar i superar els riscos de viure una sexualitat banal

Sessió 3. Oberts a la vida

Tema 8. Resolució de conflictes

Sessió 1. Feliços per sempre?

Sessió 2. Els desacords i conflictes

Sessió 3. Resolució de conflictes

Tema 9. L'espiritualitat en el festeig

Sessió 1. La vida espiritual

Sessió 2. La font de l'amor

Sessió 3. En sortida

Tema 10. La vocació al matrimoni

Sessió 1. Estimar com estima Crist

Sessió 2. El matrimoni cristià

Sessió 3. En quina situació ens trobem?

Tema 11. Projecte de vida familiar

Sessió 1. Construir una família cristiana, el vostre gran projecte

Sessió 2. Els fills i els béns, dons de Déu i per a Déu

Sessió 3. Vida social i oci, sempre per al bé de la família

Tema 12. Dimensió social del festeig

Sessió 1. Dimensió social del festeig

¹ Prevere. Doctor en Teologia.

² Sant Joan Pau II, exhortació apostòlica *Familiaris consortio*, n. 66. Papa Francesc, exhortació apostòlica *Amoris laetitia*, n. 205-211.